

Θοδωρής Βοριάς

Χαμένες ψηφίδες 2

Ποιήματα

Θεσσαλονίκη 2024

ΧΑΜΕΝΕΣ ΨΗΦΙΔΕΣ 2

Θοδωρῆς Βοριᾶς
ΧΑΜΕΝΕΣ ΨΗΦΙΔΕΣ 2

ISBN: 978-618-00-4999-2
Copyright: Θεόδωρος Π. Μποράκης
Θεσσαλονίκη - Ἰανουάριος 2024

e-mail: thodorisvorias@gmail.com

Ἱστοσελίδες:
<http://vorias.blogspot.com>
<http://logotexnika-epikaira.blogspot.com>

Τὸ παρὸν ψηφιακὸ βιβλίο διανέμεται ἐλεύθερα στὸ
διαδίκτυο ἀπὸ τὸν δημιουργό του, ὑπὸ τὴν ἀκόλουθη ἄδεια
Creative Commons:

ΑΠΟΤΟΜΕΣ ΣΤΡΟΦΕΣ

Στις απότομες στροφές τῆς ιστορίας

Κάθε φορά που ἔρχεται
ἀπροσδόκητα ἡ νύχτα
 κάποτε νυχτώνει κατὰ τὸ χάραμα
 ἢ κατὰ τὸ ἀπομεσήμερο
στρέφουν κατὰ πάνω μου
τὰ μάτια σας,
οἱ προβολεῖς σας,
οἱ κἀνες τῶν τουφεκιῶν σας.

Ζήτημα προσχώρησης,
ζήτημα συμμόρφωσης,
ζήτημα ὑποταγῆς
 ζητήματα ζωῆς καὶ θανάτου
 μοῦ δένουν τὸν λαιμό.

Λίγες στιγμές μετὰ τὴ μέρα,
στὶς απότομες στροφές τῆς ιστορίας
ξεκινάει πάντα τὸ μαρτύριο.

Ἡ στιγμή τοῦ φόνου

Ἡ μέρα βρέθηκε νεκρή.
Χαράματα οἱ κυνηγοὶ
μᾶς ἀνακάλυψαν γυμνοὺς στὸ δάσος,
στοὺς θάμνους ποὺ κρύβεται
κάθε πρωὶ ἢ νύχτα.

Ἄς πέθανε ἡ μέρα·
τὸ μεσημέρι γυμνὲς κοπέλες
χαϊδεύονται στὸν ποταμὸ
καὶ τὸ νερὸ γλείφει τὰ στήθη τους
σὰν νὰ 'τανε νυχτερινὰ
τὰ χάρδια ἐκεῖνα στὸ ποτάμι.

Τὸ ἀπόγευμα ἡ πολιτεία βούλιαζε
μέσα στῶν δρόμων τὴν πίσσα,
μ' ἓνα μακρόσυρτο
μαρσάρισμα μοτοσυκλέτας
ἀντὶ γιὰ ἐπιθανάτιο ρόγχο.

Σχόλια σὲ φωτογραφία

Μὲ τὴν πλάτη στὸ δέντρο,
βρῆκα σημεῖο ζωῆς κι ἀκούμπησα.
Ἡ ὑπόλοιπη φωτογραφία
παρκαρισμένα αὐτοκίνητα καὶ μοτοσυκλέτες.

Ἵσα ποὺ χωράω στὸ σοκάκι,
ἄνθρωπος μονάχος καὶ μηχανήματα.

Προσπαθῶ νὰ σὲ κοιτάξω σαστισμένος
ὅπως κοιτάζει τὸ ἄπειρο ὁ φυλακισμένος
ἀπὸ τὸ παραθυράκι τοῦ κελιοῦ του.

Δὲ φυσάει ἀέρας, ἔχει λιακάδα,
πέφτει καὶ μιὰ σκιά πολυκατοικιῶν
ἄρρωστημένη ὅπως τῶν πόλεων οἱ σκιές.

Μὲ καταπίνει ἀργὰ ὁ ἀστικός ἱστός,
τὸ βλέμμα μου σκόνη θὰ καταντήσει
στὶς λαμαρῖνες τῶν αὐτοκινήτων.

Εἰδικές περιστάσεις

Πότε πότε χρειάζεται
νὰ σταματᾶμε νὰ γράφουμε,
ν' ἀφήνουμε τὸν δρόμο
νὰ γίνει δρόμος.

Χρειάζεται ν' ἀγγίζουμε
καὶ τὴν καθημερινότητα,
οἱ ἀγκίδες της
νὰ ματώνουν τὰ δάχτυλά μας.

Φοβᾶμαι τὶς συμφορὲς
ὅταν βρίσκουν τοὺς ποιητὲς
μὲ τὸ μολύβι τους
ἀνάμεσα στοὺς στίχους
τὴν ὥρα ποὺ ὁ δρόμος
παίρνει φωτιά.

Φοβᾶμαι τὶς συμφορὲς,
ἀπαιτοῦν ἀπόλυτη ἀφοσίωση.

Φτωχοδιάβολοι ποιητές

Μᾶς πιάσανε στὰ πράσα...
τηρήθηκε στὸ ἀκέραιο τὸ ἔθιμο τῆς διαπόμπευσης·
κουβαλητὸ μὲ φέρανε στὸ σπίτι οἱ συμμαθητές
μὲ ἀλαλαγμοὺς καὶ ...σταύρωσον,
νὰ ποῦνε στὴ μάνα τὰ κατορθώματά μου.

Ἦμουν ζωντανός·
ἀντάρτης στοὺς ἀντάρτες, ποὺ κατέβαζαν
ρακενδύτους καὶ ἡττημένους στὴν Ἑγνατία.
Ἦμουν νεκρός·
νὰ φτύνουν διὰ τῆς βίας οἱ περαστικοὶ
στὸ πτώμα ἐνὸς ὑποτιθέμενου προδότη.

Τώρα, συμμαθητές, σωπάστε,
γεννιοῦνται ποιητές.

Πετᾶξτε τὰ μαχαίρια σας μακριὰ
νὰ μὴν τὰ βροῦν οἱ καταραμένοι
καὶ σφαχτοῦν μέσα στοὺς στίχους.
Πετᾶξτε τὰ πιστόλια σας στὴ θάλασσα·
νὰ γιὰ αὐτοκτονοῦν οἱ ποιητές:
τῆς ζωῆς τὰ ποιήματα
εἶναι κάποτε θανατηφόρα.

Μέσα σὲ σκόνες γεννιέται ὁ ποιητής,
στὸν χωματόδρομο ἐπιστρέφει,
καίγεται στὶς φωτιές τοῦ Ἀη Γιαννιοῦ,
σὰν τέφρα θὰ ξανάρθει
-ἂν ξανάρθει- μὲ τὸν ἄνεμο.

Λαθρεπιβάτης

Ποτὲ δὲν ἔμαθα ποῦ καρτεροῦν
τὰ φαντάσματα καὶ οἱ σκιές,
ἀπὸ ποῦ παίρνουν τὰ πρῶτα ὄνειρα τῆς νύχτας
κι ἂν χωροῦν λαθρεπιβάτες
στ' ὄνειρο τῆς ζωῆς.

Κάποτε σοῦ ἔγραψα
μὲ τ' ὄνειρο ποὺ νόμισα ἄσπρο σκοινί,
στὰ χέρια μου τ' ἄδρὰ πῶς θ' ἄρπαζα,
κρίμα, ἀδύνατο ν' ἀνέβω
καὶ πῶς δηλαδή.

Ἐκείνη ἢ τριχιὰ πληγιάζει
ἀκόμα τὶς παλάμες μου.

Ἐκεῖνο τὸ ταξίδι ποὺ δὲν ἔκανα
ἀκόμα μὲ στοιχειώνει
ἀλλὰ τὴν καθημερινὴ ἀνοησία
δὲν τὴ χώνειψα.

Καὶ πόσο χῶρο νὰ πιάσει,
δίπλα σὲ σκιές καὶ σὲ φαντάσματα,
ἓνας λαθρεπιβάτης δίχως συμπράγκαλα;

Νά 'ρθω μαζί σας
φορέστε μου φτεροῦγες
ξεκαρφῶστε με.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Ξεβάφουν οι ψυχές στὸν Ἄδη
κι ἀλλάζει χρώματα
ὁ Ἀχέροντας.

Σκόνη, στάχτη καὶ σκιές

Ἔρχονται νεκροὶ συγχωριανοὶ
μὲ τὰ ζωνάρια καὶ τὶς τραγιάσκες τους,
ἔρχονται τοῖχο τοῖχο, τὰ Ψυχοσάββατα.

Σπρώχνουν νυχτιάτικα τὸ χέρι μου,
ὁδηγοῦν τὴ γραφίδα στὸ χαρτί.

Ἐπιμένουν

μὲ τὸ τουφέκι καὶ τὸ ἄροτρο
νὰ γραφτοῦν στὸ βιβλίο μου.

Ψιθυρίζουν λόγια ἀπὸ τὴν ἐξόδιο ἀκολουθία
κι ὑπογράφουν μὲ σταυρὸ

Ποῦ ἐστὶν ἡ τοῦ κόσμου προσπάθεια;

Ποῦ ἐστὶν ἡ τῶν προσκαίρων φαντασία;

Ποῦ ἐστὶν ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος;

Ποῦ ἐστὶν τῶν οἰκετῶν ἡ πλημμύρα

καὶ ὁ θόρυβος;

Πάντα κόνις, πάντα τέφρα, πάντα σκιά.

Ξεριζωμὸς

Βογάζχαιϊ 13 Ἰουνίου 1924

Ἦμαθε νὰ γράφει ποιήματα,
νὰ σφιχτοδένει τοὺς στίχους
στὶς κομμένες ρίζες τῆς γενιᾶς του,
στὸ στερνὸ θυμιάτισμα στὰ μνήματα,
στὴ γυμνωμένη ἐκκλησιά,
στῶν σπιτιῶν τὶς πόρτες
καὶ τὰ παραθύρια
ποὺ ἔχασκαν ὀρθάνοιχτα.

-Πατέρα, σὰν ἀνταμωθοῦμε κάποτε
θὰ σοῦ πῶ γιὰ τὶς κουρτίνες μας,
ξεμακραίναμε κι ἀνέμιζαν
ἀπ' τὰ παράθυρα
ὅπως κουνάει στὴν προκυμαία
ὁ κόσμος τὰ μαντήλια
γιὰ καλὸ κατευόδιο.

Τὸ ξεφτισμένο χαρτὶ
τοῦ ἀνταλλάξιμου,
ἐκεῖνο τὸ κομμάτι ριζικοῦ,
εἶναι κακιὰ πληγὴ
καὶ στάζει ἱστορία.

Ἄπ' τὶς πλαγιὲς τοῦ Πάικου στοῦ Ἀξιοῦ τὶς ὄχθες

Μόλις πιάσει νὰ φυσάει ὁ βοριάς
καὶ συρθεῖ στὰ χώματα τῆς Εἰδομένης
γίνεται βαρδάρης

ἀντάρτης ἀπὸ τὴ χιονισμένη Τζένα
πού 'κοψε δρόμο
γιὰ τὶς πετράρες τοῦ Καρασινᾶν

μικρὸς βοσκὸς τῆς Τσέρνα-Ρέκα
ποὺ δρασκελάει ἀπ' τὶς πλαγιὲς τοῦ Πάικου
στοῦ Ἀξιοῦ τὶς ὄχθες

μπαρούτι καὶ πάταγος
ἀντίλαλος τοῦ Σκρᾶ
στ' ἀμπέλια τῆς Γουμένισσας

τρελοβαρδάρης γίνεται
ποὺ φέρνει βόλτα
στῆς Τσιγγάνας τὰ στενά.

Ἀποστάγματα τῆς πατρίδας

Σάν θὰ ἀνηφορίσουμε στὰ σύνορα,
Ἀξιούπολη, Κοτζά-ντερέ, Φανὸ
μέχρι τὰ Πλάγια καὶ τὴν Εἰδομένη

νά 'ναι μέσα Νοέμβρη

θὰ σὲ πιάσει ἡ κάπνα
ἀπ' τὰ καζάνια καὶ τὰ ψησίματα

θὰ σὲ τυλίξει κι ἡ φθινοπωρινή
καταχνιὰ παραλλαγῆς
μὲ καφετὶ καὶ ὥχρα

νά δεῖς πῶς χωρὶς ἐνδοιασμοὺς
θὰ ζητήσεις νὰ γευτεῖς
τ' ἀποστάγματα τῆς πατρίδας

νά 'ρθεις στὰ γράδα σου
μὲ 'κοσπεντάρι ἀπὸ Τσάπουρνο

μὲ τ' Ἅγιο Μύρο
τῆς βράφτισής σου.

Κι οί ζωντανοί ξεχνοῦν

Καὶ νὰ ποὺ κάποτε οἱ νεκροὶ θυμοῦνται
κι ἔρχονται

πεταλοῦδες τῆς νύχτας

γύρω ἀπὸ τὴ λάμπα

κι ἔρχονται στὰ ὄνειρα,

στ' ἀνοιχτὰ παράθυρα

ὅταν ὁ ἀέρας μετατοπίζει τὴν κουρτίνα.

Καὶ νὰ ποὺ οἱ ζωντανοὶ ξεχνοῦν

ψελλίζουν

γαμῶ τὴν ἀγανάκτηση

κι ἀδειάζουν τὸ μυαλό τους

στὴ λεκάνη μὲ τ' ἀπόνερα.

Ἡ ἄνοια, ἡ ἄνοιά σου τόσα χρόνια

μ' ἔκανε νὰ ξεχάσω τὴ χροιά τῆς φωνῆς σου.

Μονάχα κάποιες λέξεις σου ἐπαρχιώτικες

προφέρω γιὰ νὰ θυμᾶμαι τὰ λόγια σου

ἄράν' τ' ἄράν'

ἀλὰκ μπουλὰκ

ἀντίδερο.

Ἡ ἄνοιά σου ἄρχισε

νὰ κατατρῶει καὶ τὰ ὄνειρά μου

κι ἐκεῖ ἀμίλητη ἔρχεσαι.

Ἄννα

Τὸ 1950 ἀλώνιζε Κιλκισιώτικα χωράφια
 μὲ τὸ ἄλογο, στὴν Ἀλωνάρα.

Τὸ '70 ἀλώνιζε τὰ σοκάκια τῆς Σαλονίκης
 ἀπὸ τὰ Κάστρα ὡς τὸ Καπάνι.

- Πᾶνε χρόνια πού ἔχω νὰ μιλήσω

Ἦφαινε χαλιὰ στὸν ἀργαλειό της τὸ '80
 σ' ἓνα παλιὸ ψηλοτάβανο στὴν Ἄνω Πόλη.

- τὸ κατάκοιτο ταβάνι μὲ στοιχειώνει

Μέχρι τὸ '90 ἄσπριζε καὶ χουσμέτευε
 σπίτια καὶ σπίτια.

*- ἄσπρισα. Τὸ κρεβάτι πληγιάζει τὸ κορμί μου.
 Θεέ μου, ποίός μὲ ντύνει, ποίός μὲ ταΐζει;
 Δέν θυμᾶμαι,
 ἄντρα, παιδιὰ ἂν εἶχα, δέν...
 Ἔρχονται, φεύγουνε μορφές,
 μάννα μὲ λένε,
 Ἄννα μὲ φωνάζουν.*

*Τὰ μαλλιά μου,
 ἔχω χρόνια νὰ φτιάξω τὰ μαλλιά μου.
 Δέν θυμᾶμαι ἂν μὲ λέγαν Ἄννα.*

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΣΕΙΡΗΝΩΝ

Στίχος τραγουδιοῦ κι ἡ Μνημοσύνη
πού στέναζε καὶ ἴδρωνε
μερόνυχτα ἐννιά
στὰ στρώματα τοῦ Δία.

Πρόκληση

Ὅταν περάσεις τὸν χαρτοκόπτη
ἀνάμεσα στὶς ἐνωμένες σελίδες ἄκοπου βιβλίου
καὶ σκίσεις τὴν παρθενοραφή τους
ἴσως νὰ νιώσεις τὴν ἡδονή
τῶν ἀπελευθερωμένων τους ἀράδων.

Ἀποκαλύπτονται στὸ φῶς,
παίρνουν ἀέρα,
φλερτάρουν μὲ τὰ μάτια σου.

Ἀκόμα καὶ παρατημένα στὸ κομοδίνο
διαλαλοῦν τὴ χαμένη παρθενιά τους.
Πάει πιὰ ἡ ὁμοιομορφία στ' ἀκροσέλιδα,
πάει καὶ τὸ μεράκι τοῦ βιβλιοδέτη.

Μὲ τίς ἴνες τοῦ χαρτιοῦ
νὰ προεξέχουν ἀκανόνιστα,
ἡ ἐρωτικὴ ἀνατριχίλα τῆς ἀνάγνωσης
αἰώνια θὰ προκαλεῖ
τοῦ παζαριοῦ τ' ἀνέγγιχτα βιβλία.

Χαρταετοὶ καὶ ἀγέρηδες χορεύουν

Στὴ χωμάτινη ἀλάνα ἐλάτε,
θὰ βρεῖτε ἀλητάκια, καρναβάλια
καὶ ἀναρριχητὲς σὲ δέντρα.

Ὅσο ξηλώνεται ἡ χάρτινη οὐρά σου
τόσο πιὸ ἔξαλα λικνίζεσαι,
ὅσο δυνατὰ φυσᾶω στὸ κορμί σου
τόσο βουτᾶς καὶ ὀρθώνεσαι
γυμνὴ μὲς στοὺς αἰθέρες.

Πασχίζω νὰ κόψω τὴν καλούμπα
ποὺ σ' ἐμποδίζει νὰ φτάσεις στὸν ἥλιο.

Ἀμέτρητοι μασκαρᾶδες
μᾶς κοιτάζουν ἀπὸ τὴ Γῆ.

Ἀνδροφόνιο

Τί σοῦ φταίξαν, Ἀφροδίτη, οἱ Λημνιάδες
ἂν δὲν τοὺς ἔμαθες σωστὰ
θεὰ ἐσὺ μαθὲς
πῶς μὲ τὰ κόλπα τοῦ κορμιοῦ
νὰ σὲ τιμοῦν;

Σκόρπιζες ἄλλοῦ ἡδονικὰ ἀρώματα
κι ἐρωτικούς σπασμούς
καὶ στῶν Λημνιάδων τὰ σκέλια
περιφρόνηση κι ἀγαμία,
ἄντρας νὰ μὴ ξαπλώνει δίπλα τους.

Τὶς τρέλανε, Ἀφροδίτη, τὶς Λημνιές
κι ἔγιναν φόνισσες.
Ζωντανὸ δὲν ἄφησαν ἄντρα γι' ἄντρα
στὸ νησί.
Μονάχα οἱ Θρακιώτισσες ἐταῖρες
στὸν Πέτασσο θρηγοῦν τοὺς ἐραστές τους.

Τραγούδι τῶν Σειρήνων

Ἄν θὰ ἐνώσεις τοὺς ἐρωτικούς στεναγμούς
κάθε νύχτας, τότε θ' ἀκούσεις
τὸ τραγούδι τῶν Σειρήνων

σπασμοὶ κι ἀρώματα τῆς συνουσίας
νυχτέρια γιὰ κυνήγι καὶ γιὰ ὄργωμα
μοσχοβολοῦν βροχὴ τ' ἀνοιχτὰ σκέλια
τῆς ὀργωμένης γῆς

πηγάδια ποὺ δὲν ἔχασαν τὴ θερμὴ τους
κραυγάζουν
ἔλα νὰ βαφτιστεῖς στὸν ὄργασμό μας

κρυψῶνες τοῦ κορμιοῦ λυώνουν στὸν πυρετὸ

ἀπόψε κάποιος πεθαίνει
πνιγμένος στ' ἀρώματα τοῦ ἔρωτα
χουφτώνοντας τῆς Ἀφροδίτης τοὺς μαστούς.

Ἄλωση

Διψασμένα βλέμματα σκάβουν λαγούμια
στο κορμί σου, νύχτα νὰ εἰσχωρήσουν.
Ἀναπότρεπτοι πολιορκητὲς
ρίχνουν τοὺς γάντζους,
δυὸ δυὸ ἀνεβαίνουν λυσσιασμένοι Δωριεῖς.
Μιὰ ποθητὴ λεηλασία
σὰν ὄρκος ἱερός, σὰν τάμα αἰώνιο.
 Ἐηλωμένες πανοπλίες,
 ξεσκισμένες σημαῖες ποδοπατήθηκαν
 στὸν ὄργασμὸ τῶν ἐπιθέσεων.
Ἡ δαγκωμένη σάρκα σου στάζει ὕγρὰ
τῆς νεκρανάστασης τῶν αἰσθήσεων.
 Τὸ ὄχυρὸ φλέγεται ἀπὸ τὸ ὕγρὸ πῦρ
 ποὺ ἐκτοξεύσανε χίλιοι φαλλοί.

Ἰμερος

Τὴν ὥρα ποὺ ξεπλένονται οἱ νεκροὶ στὴν Κασταλία,
τὴν ὥρα ποὺ ὁ Πήγασος
καλπάζει ἀπὸ τὸν Ἑλικῶνα πρὸς τὸν Σεῖριο,
τὴν ὥρα ἐκείνη φτερουγίζει ὁ Ἰμερος.
Ψαύει τοὺς κόρφους νὰ κλέψει
 θέρμη θηλυκότητος.
Εἰσβάλλει στῶν αἰδοίων τὸ μυστήριον,
στοὺς λαβύρινθους στρέφει τοὺς σπασμούς του
κι ἀναδύονται τ' ἀρώματα τῆς συνουσίας
στὰ σεντόνια ὡς τὸ ξημέρωμα.

Μελαινὶς

Ἦδωσε κάποιος δαίμονας
καὶ λύθηκε ἀπὸ τοὺς ὤμους ὁ χιτῶνας
ὄχι δὰ πῶς τὸν ἄντεχε
στὸ κορμὶ της
καὶ τὰ βυζιά της ξαπολύθηκαν
σὰν ἔσκυψε
νὰ κόψει τὸν λαιμὸ τοῦ πετεινοῦ

ἀφορισμένο θηλυκὸ
κρᾶμα ἀπὸ ἀρσίζικο αἶμα
καὶ ξαναμμένη πουτανιὰ

θὰ ἔκαιγε τῆς μάνας της τὴ μήτρα
ἂν δὲν τὴν ξεγεννοῦσε πρόωρα

καὶ τὸ μαχαίρι
δὲν τὸ κρατοῦσε σὰν ξένο πρᾶμα
τὸ δούλευε σὰν νὰ ἔτανε
συνέχεια τοῦ χεριοῦ της

ἔριχνε ἴσια τὴ ματιά της
καὶ πρόσταζε
χουφτώνεις καὶ τὴν κάψα μου
γιατρέυεις
χουφτώνω καὶ σοῦ κόβω
τ' ἀχαμνά.

ΣΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ ΤΩΝ ΚΑΣΤΡΩΝ

Άνοιξτε βήμα,
ό δρόμος πρὸς τὸν ἥλιο
ὅλο μακραίνει.

Ἐπιστροφή

Ἀπόψε ἀντὶ γιὰ τὸ φεγγάρι
ἀναψα τὸ παλιὸ καντήλι τοῦ πατρικοῦ.

Τὰ τριζόνια ψιθύριζαν ἓνα κλάμα βουβὸ
σὰν τῆς μάνας
τίς νύχτες ποὺ δὲν ἤξερε τί κάνω
καὶ ποὺ βρίσκομαι.

Ἄνοιξα τὴν ἐξώπορτα καὶ ξέφυγε τὸ ἀγόρι
μὲ τὰ ξύλινα σπαθιά.

Ὡρες ὦρες ἢ νύχτα δὲν περνᾷ
χτυπάει ἄγρια ὁ σφυγμὸς της,
πονάει
ὅπως σκίζεις τὴν ψυχὴ
γιὰ νὰ ξεθάψεις τὴ ζωὴ σου
ὅπως ξαναγυρνᾷς ἡττημένος
τσαλακωμένος πιά
κι ἀποζητᾷς τὴν ἀνθρωπιά.

Στὶς γειτονιὲς τῶν κάστρων

Νὰ τρέξεις μιὰ νύχτα
στοὺς χωματόδρομους,
στὶς γειτονιὲς τῶν κάστρων.

Ν' ἀρπάζονται στὰ πόδια σου
τσαλιὰ καὶ χέρια θαμμένων μπέηδων,
νὰ σὲ τσιμποῦν τσουκνίδες
ν' ἀκούσεις τίς γριὲς Σαλονικιὲς
νὰ λένε πῶς νὰ τρίβεις μὲ μολόχα
τὰ τσουκνιδίσματα.

Νὰ τρέξεις,
νὰ κολλᾷνε ἄγανα στὶς κάλτσες,
μὲ πληγωμένα γόνατα νὰ ῥθεις,
αἷμα κι ἰδρῶτας νὰ σὲ ἀναστήσουν,
νὰ μὴ στεγνώσουν οἱ ἀναμνήσεις.

Ρωγμές [α']

Πέρασε μέσα,
ή πόρτα εἶναι ψευδαίσθηση
δὲν ἔχουν ἀνάγκη φύλαξης
ή σιωπή κι ἡ ἐγκατάλειψη.

Κάποτε, ὅταν ξημέρωνε,
βολεύονταν ἡ νύχτα
πίσω ἀπὸ τὰ ἔπιπλα.

Διαβάζονται εὐκολα
τὰ περιγράμματα στὸν τοῖχο:
Ἐδῶ ἦταν τὸ στρογγυλὸ ρολοῖ,
ἐκεῖ ἦταν ἡ βαριὰ ντουλάπα
κι ἐκεῖ ποὺ ἀκουμπᾶς,
φαίνεται μιὰ γυναῖκα ξαπλωμένη
ἀνάμεσα στὰ σκέλια της χάσκει
στεγνὴ ρωγμὴ
ἀπὸ δυνατὸ σεισμὸ
ἢ ἀπὸ τὸν θάνατο τῆς προσμονῆς.

Τὰ ἴχνη ἀπὸ παλάμες στὸν τοῖχο
μυρίζουν ὕγρασία ὀργασμῶν.

Τὰ δωμάτια σ' ἀφήνουν νὰ δεῖς
μονάχα ὅσα ἀντέχεις.

Ρωγμές [β']

Οἱ τρῦπες στήν παλιὰ ταπετσαρία
εἶναι ἴχνη ἀπὸ σταυρωμένες φαμίλιες.

Κάποτε, μὲ τὴν πέτρα
κάρφωνα στὸ σπίτι μου καρφιά,
μὰ οἱ χτύποι δὲ λυποῦνται,
ἐπιστρέφουν σὰν ἐμβοές στ' αὐτιά μου.

Ὅταν γερνοῦν τὰ σπίτια
καταριοῦνται.

Ἔρχονται οἱ τύψεις μὲ τὰ ὄνειρα·
ντουβάρια μὲ ματωμένες ρωγμές,
φαντάσματα νυχτερινῶν δραμάτων,
ξυλοδαρμοὶ καὶ θρῆνοι τὰ μεσάνυχτα.

Τὸ καρφὶ καὶ ἡ πέτρα ἐκδικοῦνται·
πόνος ἀπὸ τσακισμένα δάχτυλα,
μαῦρα νύχια ἀπὸ σκοτωμένο αἷμα.

ΦΑΛΑΓΓΑ ΚΑΤ' ΑΝΤΡΑ

Δεμένα κορμιὰ
ἀνάμεσα σὲ λέξεις
γίνονται στίχοι.

-Λῦστε τοὺς ἄντρες,
τρέχουν πρὶν ἀπ' τοὺς στίχους
πρὸς τὸν θάνατο.

Σαλπικτῆς τοῦ 1918

Κι ἐσύ, στρατιώτῃ ἀπὸ τῆ Ρούμελης,
βρῆκες μνῆμα στὰ ὑψώματα τοῦ Σκρᾶ,
κολασμένος στὴ ζωὴ καὶ στὸν θάνατο.

Ἦ μάνα κι ὁ δάσκαλος στὸ χωριὸ
νὰ περιμένουν γράμμα σου
κι ἐσύ στὸν οὐρανὸ
νὰ παρελάνεις στὸν οὐλαμὸ
τῶν λασπωμένων ἡρώων
δίχως χέρι, δίχως τὴ σάλπιγγά σου.

Ἄτσαλένιοι στρατιῶτες

Φτιάχνουν ἄτσαλένιους στρατιῶτες
ποὺ δὲ θὰ τοὺς προσμένουν γονεῖς,
γυναῖκες καὶ φίλοι.

Τὴν ὥρα τῶν παραγγελμάτων,
κάτω ἀπ' τὸ λιοπύρι,
δὲν θὰ χωρᾶνε στὸ μυαλό τους
ἢ θάλασσα καὶ τὰ πλατάνια τοῦ χωριοῦ.

Κι ἐσὺ κάποτε πολέμησες

ἢ στολή σου σκίστηκε
ἀπὸ θραύσματα θανάτων
ἔκρυβες φυλαχτὰ καρφιτσωμένα
στὴ φανέλα
κομμάτια ἀπ' τοὺς θεοὺς σου
στὸ μέρος τῆς καρδιᾶς

ἔκανες τὸν σταυρό σου
πρὶν τὴ μάχη.

Άγνωστοι νεκροί

Εἶχαν ἀκόμα στ' ἄρβυλα
ξεραμένα τὰ στερνά τους βήματα.

Ἕνας εἶχε στὸ στόμα τσιγάρο μισοκαμμένο,
ένας εἶχε στὴ φούχτα ἓνα μάτσο στάχια
κι ἓνας εἶχε στὰ μάτια τὸ φεγγάρι
καὶ τρεῖς στίχους στὴν παλάμη
δὲν ἔμαθα σὲ ποιόν πόλεμο
αἰχμαλωτίστηκα,
ποιᾶς μάχης εἶμαι ἡττημένος.

Νεκρόδρομοι 1944

Ἐκεῖνοι -γιαῖ Ἕλληνες γράφω-
σφάζανε στὶς χαράδρες.
Οἱ ἄλλοι -πάλι γιαῖ Ἕλληνες γράφω-
έκτελούσανε στὶς μάντρες.

Τράβηξε χρόνια τοῦ χάρου τὸ τσιμπούσι.
Τὴ θαρρούσαμε γιαῖ ζωὴ
σερνότανε σκιαγμένη τοῖχο τοῖχο
ἴσαμε νὰ μπουχτίσουν τὸ αἷμα
οἱ φαμίλιες τῶν θυτῶν καὶ τῶν θυμάτων.

Νὰ μὴν περάσεις ἀπ' τὸ λιθόστρωτο,
ἀκόμα οἱ ἄρμοι ξερνᾶνε αἷμα.

Τὰ καλντερίμια τὰ λέγαμε νεκρόδρομους.

Ἐπίστρατοι

Ὅταν μοιράζανε τὰ ὅπλα
ἐκεῖνος συζητοῦσε φωναχτὰ
μὲ τοὺς ἐπίστρατους.
Ἦλεγε πὼς εἶχε κουραστεῖ
ἀπὸ τὸν μικροαστισμό,
πὼς ἤθελε νὰ φτάσει γρήγορα στὸ μέτωπο,
νὰ ζωντανέψει,
κι ἂς πέθαινε γιὰ τὴν πατρίδα.

Στὸν συνταγματάρχη ἄλλα ἔλεγε·
πὼς τὰ γερά στομάχια τῆς πολιτικῆς
ἔπρεπε νὰ ἐπιζήσουν,
πὼς περιμένει τηλέφωνο ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο,
πὼς θὰ ᾽ταν κρίμα νὰ χαθεῖ στὴ μάχη
καὶ νὰ στερηθεῖ τὴν εὐφυΐα του ἢ κυβέρνηση.

Φάλαγγα κατ' ἄντρα

Στὰ χνάρια τοῦ μπροστινοῦ πατᾶμε,
τὶς νάρκες νὰ μὴ βροῦν τὰ πόδια μας.

Ἔτσι ζηλέψαμε τὰ δέντρα
καὶ τὶς ρίζες τους.

Ποτὲ ἄλλοτε τὰ βήματα δὲν ὀδηγοῦσαν
τόσο
 κοντὰ
 στὸν θάνατο.

Τὴν τραγωδία τοῦ πρώτου τῆς γραμμῆς,
ποιός θὰ τῇ νιώσει
γιὰ νὰ τὴν κάνει ποίημα;

Ἐπίκληση

ὦ Ζαρατούστρα,
πές μας γιὰ τὰ βλέμματα τῶν κουρασμένων,
γιὰ τὶς στρατιές
τῶν ἄχρωμων ἀνθρώπων.

Φανέρωσέ μας
γιὰ πόσων ἀργυραμοιβῶν τὸ γοῦστο
χτίστηκε κι ἡ δική μας πολιτεία
πάνω σὲ γκρεμισμένα εἶδωλα.

Θοδωρής Βοριάς

Γεννήθηκα τὸ 1970 στὴ Θεσσαλονίκη. Ἐξέδωσα τὶς ποιητικὲς συλλογές: «Τὸ τρῦπιο ταβάνι» (Ἑρωδιὸς 2005). «Νυχτερινὲς ἐπιπλοκές» (Ἑρωδιὸς 2008). «Πυγολαμπίδες» (Ὀκτασέλιδο τοῦ Μπιλιέτου 2011). «Χαμένες ψηφίδες» (ιδιωτικὴ ἔκδοση 2012). «Στιγμές ἀπὸ τὸ ρεπερτόριο τοῦ θανάτου» (ιδιωτικὴ ἔκδοση 2018). «Ἀνιλίνες» (Ὀκτασέλιδο τοῦ Μπιλιέτου 2021). «Χαμένες ψηφίδες 2» (ιδιωτικὴ ἔκδοση 2024).

Ποιήματα τῶν συλλογῶν μου ἔχουν μεταφραστεῖ στὰ ἀγγλικά, στὰ ἰταλικά, στὰ ἰσπανικά, στὰ πολωνικά καὶ στὰ ρουμάνικα.

Διατηρῶ στὸ διαδίκτυο τὸ ἠλεκτρονικὸ περιοδικὸ «Λογοτεχνικά Ἐπίκαιρα» (<http://logotexnika-epikaira.blogspot.com>) καὶ τὴν ἱστοσελίδα «Τὸ Ἑργαστήρι» (<http://vorias.blogspot.com>).

Ὑπῆρξα ὑπεύθυνος σύνταξης τοῦ μηνιαίου ψηφιακοῦ περιοδικοῦ «Λογοτεχνικά Σημειώματα» ποὺ κυκλοφόρησε ἐλεύθερα στὸ διαδίκτυο μέσω τῆς ἱστοσελίδας «Λογοτεχνικά Ἐπίκαιρα» ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 2010 μέχρι τὸν Ἰανουάριο τοῦ 2012.

Ποιήματά μου ἔχουν δημοσιευτεῖ στὰ περιοδικά: Νέα Εὐθύνη, Πλανόδιον, Μπιλιέτο, Τὸ Κοράλλι, Τὰ Ποιητικά, Μανδραγόρας, Ρωγμές, Ἐνδοχώρα, Νέα Σκέψη, Σύγχρονη Σκέψη, Σοδειά, Diario de Avisos (Ἰσπανία), Pro Libris (Πολωνία), Steaua Dobrogei καὶ Miscarea Literara (Ρουμανία) κ.ἄ. Στὰ διαδικτυακὰ περιοδικά: Βακχικόν, Ἐξιττήριο, Νέο Πλανόδιον, Περὶ Γραφῆς, Ποιεῖν, Στάχτες κ.ἄ καὶ στὶς ποιητικὲς ἀνθολογίες: Πινακοθήκη «Λυρικῶν» ποιημάτων, Πολύτροπος Ἀνὴρ, Δεκαευνέα Ποιητὲς τῆς Καλῆς Μεριᾶς, Ὅ,τι χαρτοκόπτει, ἐν τῷ ἄμα, χαρτογραφεῖ, Ποιητικὸ Ἡμερολόγιο, Ξένων αἱμάτων τρύγος, Poesia Neogreca καὶ Pegaso Greco (ἰταλικὲς ἐκδόσεις) κ.ἄ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Σελ.11 «Σκόνη, στάχτη καὶ σκιές» - ...Ποῦ ἐστὶν ἡ τοῦ κόσμου προσπάθεια...: Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὰ Ἰδιόμελα τῆς Νεκρώσιμης Ἀκολουθίας (Ποίημα τοῦ Ἰωάννου Μοναχοῦ τοῦ Δαμασκηνοῦ).

Σελ.12 «Ξεριζωμός» Βογάζκιοϊ: Ἑλληνικὸ χωριὸ τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης στὴν περιφέρεια τῆς Κωνσταντινούπολης.

Σελ.13 «Ἄπ' τίς πλαγιές τοῦ Πάικου στοῦ Ἀξιοῦ τίς ὄχθες»

Εἰδομένη: Ἑλληνικὸς μεθοριακὸς σιδηροδρομικὸς σταθμὸς καὶ ἀκριτικὸ χωριὸ τοῦ Δ. Παιονίας, στὸν Ν. Κιλκίς.

Βαρδάρης (λαϊκὴ ἐκφορά): Ὁ βόρειος ἄνεμος ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀξιὸς ποταμὸς. Σχετικὸ μὲ τὸ θέμα εἶναι καὶ τὸ τοπωνύμιον κεντρικῆς συνοικίας τῆς Θεσσαλονίκης, τὸ Βαρδάρι.

Τζένα: Ὁρος τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας ποὺ καταλαμβάνει μέρος τῆς Ἑλληνο-σκοπιανῆς μεθορίου. Τὰ ὄριά του στὴν ἑλληνικὴ ἐπικράτεια εἶναι μεταξὺ τοῦ ὄρους Πάικο καὶ τοῦ ὄρους Βόρας στὸν Νομὸ Πέλλας.

Καρασινάν: Τὸ πρὸ τοῦ 1928 τοπωνύμιον τοῦ ἡμιορεινοῦ χωριοῦ Πλάγια στὴν παραμεθόρια ζώνη τοῦ Δ. Παιονίας τοῦ Ν. Κιλκίς.

Τσέρνα-Ρέκα (Μαῦρο Ποτάμι): Τὸ πρὸ τοῦ 1928 τοπωνύμιον τοῦ ὄρεινοῦ χωριοῦ Κάρπη στὸν Δ. Παιονίας τοῦ Ν. Κιλκίς.

Πάικο: Ὁρος τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας ποὺ ἐκτείνεται ἀπὸ τὸ δυτικὸ μέρος τοῦ Ν. Κιλκίς ὡς τὸ ἀνατολικὸ μέρος τοῦ Ν. Πέλλας.

Ἀξιός: Ποτάμι τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας ποὺ ἐκβάλλει στὸν Θερμαϊκὸ Κόλπο.

Σκρά: Ὁρεινὸ ἀκριτικὸ χωριὸ τοῦ Δ. Παιονίας τοῦ Ν. Κιλκίς, γνωστὸ ἀπὸ τὴν ἐπικὴ μάχη τοῦ Α' Παγκοσμίου Πολέμου.

Γουμένισσα: Κωμόπολη τοῦ Δ. Παιονίας, στὸν Ν. Κιλκίς. Εἶναι χτισμένη στοὺς πρόποδες τοῦ ὄρους Πάικο καὶ φημίζεται γιὰ τὴν οἰνοπαραγωγικὴ δραστηριότητα τῶν κατοίκων της.

Στενά τῆς Τσιγγάνας: Τοποθεσία ἰδιαίτερου φυσικοῦ κάλλους, κατὰ μῆκος τῆς κοίτης τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ, ὅπου ρέει ἀνάμεσα σὲ ἀπότομες πλαγιές ὄρεινῶν ὄγκων μεταξὺ τοῦ χωριοῦ Εἰδομένη καὶ τῆς κωμόπολης Ἀξιούπολη στὸν Δ. Παιονίας στὸν Ν. Κιλκίς.

Σελ.14 «Άποστάγματα τῆς πατρίδας»

Ἀξιούπολη: Κωμόπολη τοῦ Δ. Παιονίας στὸν Ν. Κιλκίς ποῦ εἶχε σημαντικό ρόλο κατὰ τὸν Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Φανός: Παραμεθόριο χωριὸ τοῦ Δ. Παιονίας στὸν Ν. Κιλκίς.

Κοτζᾶ-Ντερέ (Μεγάλο Ρέμα): Παραπόταμος ποῦ πηγάζει ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ Σκρᾶ κι ἐκβάλλει στὸν Ἀξιὸ ποταμό.

Πλάγια: Παραμεθόριο χωριὸ τοῦ Δ. Παιονίας στὸν Ν. Κιλκίς.

Εἰδομένη: Παραμεθόριο χωριὸ τοῦ Δ. Παιονίας στὸν Ν. Κιλκίς.

Γράδα (τὰ): Παλιὰ μονάδα μέτρησης περιεκτικότητας τῶν ἀποσταγμάτων σὲ αἰθυλικὴ ἀλκοόλη.

Τσάπουρνο: Ποικιλία ἀμπελιοῦ ποῦ καλλιεργεῖται ἀποκλειστικὰ στὴν παραμεθόρια Παιονία.

Σελ.19 «Ἀνδροφόνιο»

Ἀνδροφόνιο: Περιοχὴ τοῦ νησιοῦ Λήμνος, τὸ σημερινὸ Ἀνδρῶνι, ποῦ ὁ μῦθος θέλησε νὰ ξεσπάσει ἡ ὀργὴ τῆς θεᾶς Ἀφροδίτης στὸν γυναικεῖο πληθυσμὸ τοῦ.

Πέτασος: Λόφος τῆς Λήμνου. Σύμφωνα μὲ τὸν μῦθο, ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ Πέτασσοι οἱ Λημνιάδες ἔριξαν στὴ θάλασσα τὰ ἀνήλικα ἀγόρια καὶ τοὺς δολοφονημένους ἄντρες τους.

Σελ.21 «Ίμερος»

Κασταλία πηγὴ: Πηγὴ στοὺς πρόποδες τοῦ Παρνασσοῦ. Ἦταν σημαντικὴ γιὰ τὸ Μαντεῖο τῶν Δελφῶν καθὼς μὲ τὸ νερό της πλένονταν ἡ Πυθία, οἱ Μύστες κι οἱ προσκυνητὲς τοῦ Μαντείου.

Ἑλικῶνας: Ὅρος τῆς Βοιωτίας. Μυθικὴ κατοικία τῶν Μουσῶν.

Σείριος: Τὸ λαμπρότερο ἀστὲρι στὸν οὐρανό. Ὁ μυθικὸς Σκύλος τοῦ οὐρανοῦ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΤΟΜΕΣ ΣΤΡΟΦΕΣ

- 5 Στις απότομες στροφές τῆς ἱστορίας
- 6 Ἡ στιγμή τοῦ φόνου
- 7 Σχόλια σὲ φωτογραφία
- 8 Εἰδικές περιστάσεις
- 9 Φτωχοδιάβολοι ποιητές
- 10 Λαθρεπιβάτης

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

- 11 Ξεβάφουν οἱ ψυχές στὸν Ἄδη
- 11 Σκόνη, στάχτη καὶ σκιές
- 12 Ξεριζωμὸς
- 13 Ἀπ' τὴς πλαγιῆς τοῦ Πάικου στοῦ Ἀξιοῦ τὴς ὄχθης
- 14 Ἀποστάγματα τῆς πατρίδας
- 15 Κι οἱ ζωντανοὶ ξεχνοῦν
- 16 Ἄννα

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΣΕΙΡΗΝΩΝ

- 17 Στίχος τραγουδιοῦ κι ἡ Μνημοσύνη
- 17 Πρόκληση
- 18 Χαρταετοὶ κι ἀγέρηδες χορεύουν
- 19 Ἀνδροφόνιο
- 20 Τραγούδι τῶν Σειρήνων
- 21 Ἄλωση
- 21 Ἴμερος
- 22 Μελαινὶς

ΣΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ ΤΩΝ ΚΑΣΤΡΩΝ

- 23 Άνοιξτε βήμα
- 23 Ἐπιστροφή
- 24 Στὶς γειτονιὲς τῶν κάστρων
- 25 Ρωγμές [α']
- 26 Ρωγμές [β']

ΦΑΛΑΓΓΑ ΚΑΤ' ΑΝΤΡΑ

- 27 Δεμένα κορμιὰ ἀνάμεσα στὶς λέξεις
- 27 Σαλπικητὴς τοῦ 1918
- 28 Ἀτσαλένιοι στρατιῶτες
- 29 Ἄγνωστοι νεκροὶ
- 29 Νεκρόδρομοι 1944
- 30 Ἐπίστρατοι
- 31 Φάλαγγα κατ' ἄντρα
- 31 Ἐπὶ κληση

32 ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ**33 ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ****35 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**

978-618-00-4999-2